

آسیب شناسی فرهنگ بد حجابی در جامعه اسلامی ایران

طیبه منصورنژاد

چکیده:

بدحجابی به عنوان یک پدیده اجتماعی و فرهنگی، همواره یکی از موضوعات چالش برانگیز در کشورهای اسلامی، به ویژه در کشور ایران محسوب می شود. شناخت آسیب های حاصل از فرهنگ بد حجابی در جامعه اسلامی ایران نیازمند بررسی دقیق عوامل مؤثر بر آن است. از این رو هدف اصلی این تحقیق آسیب شناسی فرهنگ بد حجابی در جامعه اسلامی ایران است. بدین منظور سوال اصلی تحقیق عبارت است از اینکه آسیب های حاصل از فرهنگ بد حجابی در جامعه اسلامی ایران کدام اند؟ این تحقیق در زمره تحقیقات کاربردی است که در آن از روش توصیفی تحلیلی استفاده شده است. ابزار گردآوری داده ها نیز فیش برداری از منابع کتابخانه ای و محتوای اینترنتی می باشد. بنا به نتایج و یافته های تحقیق عوامل زمینه ساز و مؤثر در بروز بد حجابی شامل عوامل داخلی و عوامل خارجی مانند تضعیف باورها و اعتقادات مذهبی در جامعه، نقش رسانه ملی در ترویج سبک پوشش بانوان ایرانی، تهاجم فرهنگی دشمن و گسترش روحیه غرب گرایی و غرب زدگی و الگو گیری از فرهنگ خارجی می باشند. همچنین عدم توجه به هویت ملی، کاهش پایبندی به ارزش های دینی و از دست رفتن انسجام اجتماعی، بد حجابی سبب بروز اختلال روانی در فرد می گردد و کاهش ارزش و منزلت بانوان و ... از جمله آسیب های پیامدهای حاصل از فرهنگ بد حجابی در جامعه اسلامی ایران می باشند.

واژگان کلیدی: حجاب، بدحجابی، ایران، جامعه اسلامی

۱- مقدمه:

۱-۱- بیان مسئله:

یکی از ارزش های موجود در نظام اسلامی ایران حجاب بانوان این سرزمین مقدس است، کشوری که اکثریت آنها را شیعیان و محبان اهل بیت تشکیل می دهند. حجاب هم وجهه شرعی دارد و هم دارای وجهه عقلانی و قانونی می باشد. حتی خانواده های با وجدان و غیرت مند هم به داشتن حجاب اهمیت می دهند. به عبارتی حجاب بانوان ما در دفاع از مبانی اسلام از خون شهید هم برنده تر می باشد. ظاهر حجاب اگر دارای محدودیت است اما حقیقت حجاب دارای مصونیت می باشد. حجاب جزو ارزش هایی است که طی ۴۶ سال انقلاب اسلامی به دست آمده است و نباید آن را نادیده گرفت. بانوان ما هرچه با حجاب تر باشند و خود را در معرض نمایش مردان قرار ندهند، دارای ارزش و احترام بیشتری هستند. حجاب بهترین روش برای کنترل میل و غریزه جنسی است و یک نوع جهاد اکبر یعنی جهاد با نفس محسوب می شود و سبب می گردد آدمی به مراتب بالای انسانیت سیر نماید. رعایت دستورات دینی می تواند گام مثبتی در رسیدن به کمالات انسانی باشد. بد حجابی خلاف قانون اسلام و خلاف شرع است. ترویج بد حجابی خلاف ارزش های انقلاب و شهدا است و در عجب است که چرا نظام اسلامی ما به این راحتی با آن کنار می آید.

در سالهای اخیر عدم رعایت حد نصاب حجاب اسلامی و استفاده از لباسها و پوششهای زننده و ناشایست روند شتابان و فزاینده ای یافته است و رواست که بدحجابی به عنوان یکی از دغدغه های اصلی و با اولویت آسیب شناسی فرهنگی جامعه امروز ایران طرح شود. همچنین ظهور و شکل گیری برخی از آفت ها و آسیب های اجتماعی در خصوص مسئله حجاب در جامعه کنونی ایران ضرورت پرداختن به این مسئله را دو چندان نموده است، با این مقاله می توان دریافت که در حال حاضر چه عواملی دارای تاثیرگذاری بیشتری بر ترویج بد حجابی دارد. سپس آسیب های حاصل از بد حجابی با مطالعه موردی در خصوص جامعه اسلامی ایران را شناسایی نمود و پس از آن برای مقابله با آن راهکارهای مناسب ارائه نمود.

بد حجابی معضلی است که عمر آن در معاصر از زمان ورود مدرنیته، و در پی اراده سکولارها در مدرنیزاسیون کردن ایران، از نوک پا تا فرق سر، آغاز و تا حال حاضر ادامه داشته است. دغدغه اصلی که باعث شد اینجانب به این موضوع بپردازم، مشکلی است که بر اثر بد حجابی بانوان بر افزایش فساد در جامعه اسلامی ایران گذاشته است. زیرا تبعات منفی و پیامدهای ناگواری است که فرهنگ بد حجابی در جامعه گذاشته و اساس خانواده ها را مورد آسیب جدی قرار داده است.

در این مقاله تلاش می گردد با هدف معرفی مفهوم بدحجابی و استفاده از منابع معتبر در ابتدا عوامل مؤثر و زمینه ساز بروز بدحجابی در جامعه شناسایی و تحلیل گردد، پس از آن آسیب های حاصل از بد حجابی را شناسایی می نموده و به تبیین پیامدها و تبعات حاصل از بد حجابی بانوان در جامعه اسلامی ایران می پردازیم، سپس راهکارهای عملی مناسب جهت افزایش عفاف و حجاب بانوان جامعه ایرانی ارائه می گردد. به دنبال آن به معرفی نقش حجاب

در ایجاد سلامت روحی و صیانت خانواده ها پرداخت نموده ، زیرا شناخت عمیق تر این پدیده و تعیین راهکارهای مؤثر، می تواند به تقویت پوشش و عفاف در جامعه اسلامی ایران کمک نماید.

۱-۲- پیشینه تحقیق و جنبه نوآوری آن

- کتاب آسیب شناسی حجاب توسط اندیشکده برهان تدوین گردیده، این کتاب با موضوع نگاهی آسیب شناسانه به وضعیت حجاب و عفاف در جامعه ایران دارد و از طریق انتشارات دیدمان در سال ۱۳۹۸ چاپ شده است . نویسنده ابتدا به ریشه های بد حجابی می پردازد و با بررسی آن از دیدگاه جامعه شناسی و روانشناسی، بد حجابی را از چالش های درونی جامعه قلمداد می کند و در آخر نقش حجاب و عفاف را در حل معضل فساد اجتماعی معرفی می نماید.

- کتاب با عنوان " پوشش اسلامی چالش ها و راهکارها " در سال ۱۳۸۹ توسط حسن بنیانیان نگارش گردیده و انتشارات سوره مهر آن را چاپ نموده است. نویسنده در این کتاب به مهندسی فرهنگی نگاهی خاص می نماید و دور شدن زنان و مردان جامعه از ضوابط شرع مقدس و تغییر در پوشش و حجاب را حاکی از تغییر در لایه زیرین آن یعنی اعتقادات و باورهای دینی افراد جامعه می داند.

- ستار صادقی و حمیدرضا باقری در سال (۱۳۹۵) در مقاله ای علمی پژوهشی که با عنوان " بی حجابی در جامعه " که به کنگره بین المللی توانمندسازی جامعه در حوزه مدیریت ارائه شده است، به این نتیجه گیری رسیده اند که بی حجابی در کاهش ارزش های دینی و انسانی نقش دارد و با آداب جامعه اسلامی ایران همخوانی ندارد.

- ابراهیم خرمی مشگافی نویسنده کتاب با عنوان " چرا حجاب " می باشد . این توسط انتشارات مرسل در سال ۱۳۹۲ به چاپ رسیده است. نویسنده در این کتاب ابتدا به نقش حجاب در حفظ عزت ، وقار و منزلت زنان پرداخته و به این نتیجه رسیده است که داشتن حجاب سبب رسیدن زنان جامعه به کمال و سعادت می شود و تراژدی بد حجابی را پرده هایی از نمایش زشت و ملا آور می داند و باعث پاشیده شدن اساس خانواده ها، افزایش فساد و فحشا ، شکسته شدن حریم عفت عمومی و صدمه دیدن کرامت زن می گردد.

-محمد حسین مطهری و فاطمه ناصری در کتاب " گفت و گوی بد حجاب " که در سال ۱۴۰۱ توسط انتشارات آرما چاپ گردیده است، با توجه به مفاهیم حجاب و نقش آن در فرهنگ جامعه به این نتیجه و جمع بندی رسیدند که بد حجابی باعث کوتاهی در انجام شعائر اسلامی بوده و بر باطن اشخاص هم اثر می گذارد و سبب تغییر در اعتقادات شده و اجتماع را هم تحت تأثیر می گذارد.

- سعیده امامی در سال (۱۳۹۶) در مقاله ای علمی پژوهشی با عنوان " آسیب شناسی حجاب " که در سومین همایش ملی پژوهش های نوین در حوزه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی ایران ارائه گردیده، به این نتیجه رسیده است که بد حجابی را سبب انحطاط معنویت اخلاقی ، متلاشی شدن خانواده و فروپاشی ارزش های انسانی ، اجتماعی و خانوادگی می داند.

- خانم ها مرضیه احمدی و فاطمه داوودی سال (۱۳۹۸) در مقاله ای علمی پژوهشی با عنوان " بررسی معضلات بد حجابی " که در همایش پژوهش های مدیریت و علوم انسانی در ایران ارائه شده بود، به این نتیجه رسیدند که فرهنگ بد حجابی ریشه در عوامل و انگیزه هایی از قبیل شخصیتی ، نگرشی، فرهنگی، اجتماعی و خانوادگی دارد. و باعث ایجاد استرس و اضطراب در فرد می شود و منجر به اختلالات روانی و افسردگی شده، اعتماد به نفس را کاهش می دهد و موجب افزایش فساد و بی اعتنائی نسبت به ارزش های اخلاقی می شود.

- جنبه نوآوری تحقیق:

با توجه به بررسی های انجام شده توسط محقق، این نتیجه حاصل گردید که تاکنون تحقیق مستقلی که آسیب های حاصل از فرهنگ بد حجابی در جامعه اسلامی ایران را مورد بررسی قرار دهد، انجام نشده است و یا لااقل محقق بدان دست نیافت. از این رو این تحقیق به لحاظ احصاء این آسیب ها دارای نوآوری است.

۳-۱- ضرورت پرداختن به موضوع

متأسفانه امروزه با ترویج سبک زندگی غربی، حریم زنان دستخوش آسیب های جدی شده است. شوربختانه این مهم در جامعه اسلامی ایران هم ریشه دوانیده است. عدم رعایت حجاب و عفاف در زنان ضمن تهدید امنیت روانی و خدشه در حریم آنان، می تواند صدمات جبران ناپذیری به فرد و خانواده و جامعه وارد کند. از این رو بررسی و شناخت آسیب های حاصل از فرهنگ بی حجابی در جامعه اسلامی ایران بسیار ضروری و مهم به نظر می رسد. تهدید نهاد خانواده، عدم نقش آفرینی سالم و سازنده زنان در جامعه، حرمت شکنی زنان، رشد مفاسد و رذائل اخلاقی در جامعه و تنها بخشی از آسیب های عدم انجام این تحقیق و تحقیق های مشابه است.

۴-۱- سوال و هدف تحقیق

سوال اصلی:

آسیب های حاصل از فرهنگ بد حجابی در جامعه اسلامی ایران چه می باشند؟

- سوالات فرعی:

- عوامل مؤثر و زمینه ساز در بروز بد حجابی در ایران کدامند؟
- فرهنگ بد حجابی در ایران چه آسیب ها و پیامدهایی را به دنبال دارد؟

هدف اصلی:

آشنایی با آسیب های حاصل از فرهنگ بد حجابی در جامعه اسلامی ایران

- اهداف فرعی:

- آشنایی با عوامل مؤثر و زمینه ساز در بروز بد حجابی در ایران
- آشنایی با آسیب ها و پیامدهای فرهنگ بد حجابی در ایران

۲- متن و یافته های تحقیق

۲-۱- معانی کلمه حجاب

کلمه "حجاب" در زبان فارسی به معنای پوشش و پرده است و به خصوص در زمینه های دینی و اجتماعی به کار می رود. در ادامه به چند نکته در مورد نگارش و استفاده از این کلمه اشاره می کنم:

- حجاب به معنای پوشش بدن، به ویژه در میان زنان مسلمان.
- همچنین می تواند به معنای پرده یا مانع بین دو چیز باشد. حجاب حریم نگه داشتن است.
- حد پوشش زن در مقابل نامحرم باید به گونه ای باشد که فقط گردی صورت و مچ دست تا نوک انگشتان آشکار باشد.
- از نظر شهید مطهری فقها در این رابطه از واژه ستر و پوشش استفاده می کرده اند و استعمال کلمه حجاب به جای اصطلاح رایج فقها در قرن اخیر شایع شده است.^۱

۲-۲- مفهوم بد حجابی :

بد حجابی در جامعه ما به خوبی تبیین نشده است. اگر خانمی معیارهای مطلوب پوشش زن مسلمان در اسلام را رعایت ننماید، بد حجاب گویند. افرادی که با لباس ناجور به سطح جامعه بیایند و از احکام شرعی حجاب عدول نمایند بد حجاب خواهند بود. موضوع حجاب جزو اساسی ترین احکام دین اسلام و از ضروریات و واجبات آن به شمار می آید که شامل مجموعه ای از اصول مورد تأکید این دین در زمینه پوشش، رفتار و گفتار زنان در جامعه ی اسلامی است. با توجه به مباحث یادشده، بدحجابی به معنای نداشتن پوشش متناسب با استانداردهای متعارف عرف عام و الگوی برگرفته از فقه اسلامی است. از این رو، پوشیدن لباس های تنگ، بدن نما، تحریک کننده و بدشکل، پوشیده نبودن برخی مواضع نیازمند پوشش، آرایش نامناسب و نداشتن وقار لازم در اجتماع را می توان در مقوله بدحجابی گنجانده.

۲-۳- تاریخچه بدحجابی:

با مطالعه آثار تمدنهای مختلف چنین به نظر میرسد که حجاب زنان از عادات قدیمی تمدنهای بشری بوده است. آنچه مسلم است این است که قبل از اسلام حجاب در جهان وجود داشته است و اسلام مبتکر آن نیست. تاریخچه بد حجابی در ایران به طور خاص به تحولات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مختلف در طول تاریخ این کشور مرتبط است. در زیر به برخی از مهم ترین دوره ها و رویدادها اشاره می شود:

^۱ مطهری، مسأله حجاب، ص ۲۵

می دهد که با خودآرایی و خودنمایی، خود را گرفتار جاهلیت دیگری می نمایند. سعی کنید در هر دوره ای با حفظ شؤونات، عفت اجتماعی را پاس داشته و فضای جامعه را آلوده نسازید»^۱

آری! حفظ غریزه خودنمایی در زنان در همان چارچوبی که اسلام معین کرده است، می تواند گامی مؤثر در جهت مبارزه با مفاسد اخلاقی و خواش های نفسانی در جامعه باشد و به همان نسبت مقدمات برای رشد و پرورش فضایل اخلاقی در جامعه فراهم شود. بنابراین حجاب عامل مؤثری در کنترل غریزه خودنمایی زنان است و در نتیجه وسیله مهمی در جهت کاهش مفاسد اخلاقی در جامعه به شمار می آید.

-ترویج فرهنگ بدحجابی از نگاه امام خمینی (ره) و امام خامنه ای (مدظله العالی)

امام راحل رحمه الله درباره بدحجابی چنین فرمود: حجاب زدایی، توطئه ای سامان یافته از سوی دشمنان است.

آنهايي که قصد دارند زنان را ملعبه مردان و ملعبه جوانان فاسد قرار بدهند، جنایت کار هستند. زن ها نباید فریب بخورند، زن ها گمان نکنند مقام زن این است که بزک کرده بیرون برود. این مقام زن نیست. ناگفته پیداست که غرب با استفاده از همه ابزارهای انتقال فرهنگ، می کوشد تا کشورهای اسلامی به ویژه جمهوری اسلامی را تحت پوشش فرهنگ خویش قرار دهد و ملت آنان را استحاله فرهنگی کند که البته در رأس این تلاش ها، حذف حجاب و آزادی روابط زن و مرد قرار دارد.^۲

با توجه به فرمایشات حضرت امام می توان به این نکته اشاره کرد که در جوامع غربی به این شکل است که زن آن جامعه آزاد است بدون حجاب به سطح جامعه بیاید و مردان آن جامعه هم آزاد هستند به آنها نگاه نکنند و یا نگاه نکنند و این بی بندوباری ها را در کشورهای اروپایی و برخی کشورهای بلوک شرق می بینیم. نتیجه اینگونه آزادی ها تباهی و سقوط انسان ها است و زن های آنها دائم زیر فشار اشعه مرئی و نامرئی جاذبه های جنسی قرار دارند و انسان در واقع در آنجا آزاد نیست. ولی در اسلام اصلاً این قبیل آزادی ها را نداریم. اسلام به زن ها اجازه داده با حفظ حجاب و حفظ حریم ها وارد اجتماع شوند و به فعالیت های علمی، حرفه ای و معلمی بپردازند. حجاب آزادی برای زن است محدودیت نیست. اسلام می خواهد زن ها را نجات دهد و ارزش بدهد.

از این رو، امام خامنه ای رهبر فرزانه انقلاب، در هشداري بیان فرمودند:

آیا جنایتی از این بزرگ تر نسبت به زن هست که زن را با آرایش، مد و جلوه گری زیورآلات سرگرم کنند و از او به عنوان یک ابزار و وسیله استفاده کنند؟ امروز سر و سینه را از زیورآلات پرکردن و آرایش و مد و لباس را بُت خود قرار دادن، برای زن انقلابی مسلمان ایران ننگ است. آن زنی که در پی این گونه چیزهاست، از ارزش پایین

^۱ طباطبائی، ترجمه تفسیر المیزان، ص ۳۰۹

^۲ صحیفه نور، ج ۱۱، ص ۲۵۴

برخوردار است؛ طلا برای زن ارزش آفرین نیست، بی اعتنایی به طلا ارزش آفرین است. مد برای زن، ارزش آفرین نیست؛ بی اعتنایی نسبت به مدهای دام گونه ساخته و پرداخته دشمنان، برای زن ارزش است.^۱ ایشان در کلامی دیگر فرمود: «پای بندی بانوان به حجاب، آنان را در رسیدن به مدارج عالی معنوی کمک می کند و از سقوط به پرت گاه هایی که در سر راه آنان قرار دارد، مانع می شود .

نمونه ای عینی از اعتراف غربیان در مبارزه با فرهنگ حجاب، در **خاطرات مستر همفر مشهود است**، او می گوید: "باید زنان مسلمان را فریب داد و از زیر چادر بیرون کشید؛ با این بیان که حجاب، یک عادت است از خلفای بنی عباس و یک برنامه اسلامی نیست... پس از آنکه زنان را از چادر بیرون آوردیم، باید جوانان را تحریک کنیم که دنبال آنان بیفتند تا در میان مسلمانان فساد رواج یابد و برای پیشبرد این نقشه، لازم است اول زنان غیرمسلمان را از حجاب بیرون آوریم تا زنان مسلمان از آنان یاد بگیرند.^۲

آنچه که از اهمیت بالایی برخوردار است توجه به حفظ و گسترش حجاب می باشد . مابین حجاب و عفت رابطه مستقیم وجود دارد. پایه های اصلی عفاف دو چیز است اول حیا و دوم غیرت است . دشمن صهیونیستی دلش به حال ما نسوخته است . آقای نتانیاهو نخست وزیر اسرائیل در رسانه به زبان فارسی می گوید زن ، زندگی و آزادی و اینکه از بد حجابی زنان ایرانی دفاع می کند و بانوان این کشور اسلامی را به برداشتن حجاب تشویق می نماید . نباید بر افکار زنان هوشمند ما تأثیر بگذارند و زنان جامعه فکر کنند که به اسم آزادی در زمین دشمن بازی می نمایند و دشمن در قضیه حجاب می خواهد با سوء استفاده از آنها به اهداف پلید خود در افزایش فساد و بی بندوباری در جامعه اسلامی ایران برسد و دشمنان ما می دانند با حمله نظامی نمی توانند کشور ما را مورد آسیب و ضربه جدی قرار دهند و براندازی انجام دهند ، زیرا ما از توان نظامی بالایی برخوردار هستیم و نیروهای مسلح ما آمادگی کامل برای مقابله با حریف متخاصم را دارند، ولی با افزایش فساد و شهوت رانی و بی بندوباری در دختران و پسران جامعه، راحتی می توانند بر ذهن نسل جوان ما مسلط می شوند و جوانان ما به جای تحقیق و پژوهش و داشتن روحیه ایثار و شهادت طلبی و سازندگی کشور به ویژه مقابله هوشمندانه با دشمن، به مسائل بی ارزش لذت جنسی و دنیوی روی می آورند. در آن صورت کشور راحتی ضربه پذیر می شود و دچار براندازی می گردد.

۳- نتیجه گیری :

در این تحقیق تلاش براین بود تا با ارائه پاسخ به سؤالات فرعی بتوانیم در راستای پاسخ به سؤال اصلی تحقیق برسیم. لذا در خصوص پاسخ به اولین سؤال فرعی یعنی **عوامل مؤثر و زمینه ساز در بروز بد حجابی در ایران کدامند؟**

^۱ سازمان مدارک فرهنگ انقلاب اسلامی، فرهنگ و تهاجم فرهنگی، ص ۱۳۸ و ص ۲۵۱، ۱۳۷۳/۷/۲۱

^۲ همفر، خاطرات سیاسی و تاریخی مستر همفر در کشورهای اسلامی، ص ۱۱۲

می توان گفت با توجه به مشاهده وضعیت بانوان بد حجاب، عوامل مختلفی می توانند باعث بروز بد حجابی در جامعه شوند. این عوامل بخشی داخلی است و بخش دیگر خارجی می باشد. در حوزه داخلی می توان نمایش فیلم ها و سریال های خارجی از رسانه ملی و صداوسیما جمهوری اسلامی که در آن بانوان با سربرهنه و پوشش نامناسب ایفای نقش مثبت و سازنده می کنند و همین افراد الگوی نسل جوان ما می شوند و به تبعیت از آنها جوان امروزی نوع پوشش خود را انتخاب می نماید. درعمل رسانه رسمی کشور ما مروج این سبک پوشش می گردد. از عوامل مهم دیگر فاصله قول و عمل متولیان امر دین و فرهنگ اسلامی در جامعه است. بی توجهی به ویژه نسل جدید نسبت به سیاست های نظام در باب حجاب آن است که می بیند افرادی که در ظاهر دم از دین و حجاب می زنند ، ولی فرزندان دختر آنان در دانشگاهها و مراکزی که با سایرین هستند، در عمل رعایت پوشش مورد نظر والدین خویش را نمی کنند. مسئولانی که وابسته به نظام جمهوری اسلامی هستند ولی اعضای خانواده آنها در فضای عمومی رعایت پوشش مورد نظر نظام اسلامی را نمی کنند بلکه با وضعیت نامناسب در جامعه ظاهر می شوند، با این وصف یکی از علل بی توجهی نسل جوان به موضوع پوشش آن است که منادیان فرهنگ حجاب را در این میدان صادق و عامل نمی بینند. علل دیگر که ریشه خارجی دارد، تأثیر سیاست ها و عملکرد کشورهای مسلمان منطقه است. همانطور که می دانید در کشورهای مسلمان دیگر در خصوص حجاب سختگیری صورت نمی گیرد و این حساسیت رعایت پوشش کامل اسلامی در کشورهای ترکیه ، پاکستان ، عراق ، سوریه ، لبنان و... که جزو کشورهای اسلامی هستند ، جدی گرفته نمی شود . وقتی ایرانیان نیز به مناسبت های مختلف به آن کشورها مسافرت نموده و یا از آن کشورها بازدید دارند، این موضوع به خوبی مکشوف است. بلاشک نسل پرسشگر فعلی از خود می پرسد که اگر اسلام در این زمینه تا این حد حساس است ، چرا در سایر کشورهای اسلامی نسبت بدان این حساسیت وجود ندارد؟ لذا نسل جوان ما این برداشت را می نماید که این حساسیت و تصمیمات نظام را بیشتر جنبه سیاسی تلقی نموده و حاصل یک سیاست زدگی می پندارد، تا اینکه حساسیت مذهبی و شرعی باشد! از این رو به دان تمکین نمی کنند. البته عوامل دیگر از قبیل تضعیف باورها و اعتقادات مذهبی در جامعه ، تهاجم فرهنگی دشمن و گسترش روحیه غرب گرایی و غرب زدگی و الگو گیری از فرهنگ خارجی می تواند زمینه ساز افزایش فرهنگ بد حجابی در جامعه شود.

پیرامون پاسخ به سؤال دوم فرعی که عبارت است از: **فرهنگ بد حجابی در ایران چه آسیب ها و پیامدهایی را به دنبال دارد؟**

با بررسی و مطالعه انجام شده در خصوص فرهنگ بد حجابی و آثار و پیامد های آن در کشور ایران به این نتیجه رسیدیم که بد حجابی هم تبعات منفی فردی دارد و هم تبعات خانوادگی و هم در اجتماع هم تأثیر منفی خواهد گذاشت . بد حجابی سبب بروز اختلال روانی در فرد می گردد و کاهش ارزش و منزلت بانوان را به دنبال خواهد داشت و سبب سقوط شخصیت حقیقی و حقوقی زن می گردد. علاوه بر آن سبب کم رنگ شدن ایمان و فضائل اخلاقی در جامعه شده و فساد اجتماعی افزایش می یابد. از طرفی موجب به هم خوردن زندگی دیگر افراد جامعه شده و سرد مزاجی مردان نسبت به خانواده را در پی داشته و به دلیل سست شدن بنیاد خانواده، در نهایت منجر

به فروپاشی اساس خانواده می گردد، بنابراین بدحجابی علاوه بر آثار فردی در نهاد مقدس خانواده نیز تأثیرات منفی دارد. از جمله بی علاقه‌گی به ازدواج، تزلزل بنیاد خانواده و افزایش میزان طلاق از آثار شوم بدحجابی است. بدحجابی موجب تأخیر در ازدواج جوانان جامعه می شود و به تدریج افراد جامعه از ارزش های انسانی فاصله می گیرند. از پیامدهای بلندمدت بدحجابی پایدار، افت نگاه تربیتی نسبت به جایگاه مادری است و آثار آن همچون نخبه پروری به محاق رفته است.

برای مقابله با بدحجابی، نیاز به همکاری همه جانبه از خانواده، نهادهای آموزشی، رسانه و جامعه داریم. ما برای اینکه پوشش جامعه را اصلاح بکنیم باید در جامعه با ایمان افزایی و تقویت معنویت و توجه افراد جامعه به ویژه بانوان به رعایت احکام شرعی تأثیر مثبتی بر فرهنگ کشور بگذاریم به طور حتم با این اقدام هم پوشش مورد نظر دین را ترویج می نماییم و هم جامعه را به سمت حجاب و پوشش دینی تشویق خواهیم نمود. نکته بعد روشنگری و بصیرت افزایی بانوان و آقایان جامعه نسبت به برنامه ها و راهبردهای استکبار جهانی در خصوص ضربه زدن به اساس خانواده در جامعه اسلامی ایران بصورت اقناعی انجام شود طوری که هم خانم ها به داشتن حجاب با اختیار روی آورند و هم آقایان غیرت بیشتری از خود نشان دهند و نسبت به بدحجابی خانواده خودشان بی تفاوت نباشند. در مرحله بعد با ارتباط گیری سازنده و اخلاق نیکو با دوستان و آشنایان و اقوامی که از حجاب مناسب برخوردار نیستند، با توجه به مد نظر قرار دادن مقوله امر به معروف و نهی از منکر تلاش نماییم حجاب آنها بهبود یابد. در کنارش طبق قانون زن یا مردی که حجاب پوشش دینی و عفت عمومی را رعایت نکند و عامدانه با قانون مخالفت نماید، باید با آنها برخورد شود. زیرا اگر قانون و ترس از اجرای آن نباشد برخی افراد همه مقدسات دین را به استهزاء می گیرند و به همین خاطر وظیفه مدیران و مسئولین قضایی کشور این است که برای حفظ اسلام و ارزش های دین که اوجب واجبات است بایستی با چنین افراد خطا کار و مجرم برخورد نمایند.

۴- منابع و مأخذ:

۱. قران کریم
۲. افشارنیا، علیرضا، زن و رهایی نیروهای تولید، تهران، ۱۳۹۵. ش
۳. اکبری، محمد رضا، تحلیلی نو و عملی از حجاب در عصر حاضر، اصفهان، پیام عترت، ۱۳۷۷. ش
۴. آمدی، عبدالواحد بن محمد، غررالحکم و دررالکلم: کلمات قصار امیرالمؤمنین (ع)، ج ۴، ناشر امام عصر (عج) ۱۳۸۱. ش
۵. پورسیف، عباس، خلاصه تفاسیر قرآن مجید (المیزان، نمونه)، تهران ۱۳۸۲. ش
۶. جوادی آملی، عبدالله، زن در آئینه جمال و جلال الهی، اسراء، ۱۳۸۳. ش
۷. حداد عادل، غلامعلی، برهنگی فرهنگی و فرهنگ برهنگی، تهران، انتشارات صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، چاپ اول، ۱۳۵۹. ش

۸. حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، ج ۱۴، چاپ دوم، قم، آل بیت، ۱۴۱۴ ه.ق
۹. رحیمی، عباس، فرشتگان زمین (کاوشی در چیستی و چرایی پوشش زنان)، نشر جمال، ۱۳۸۵ ه.ش
۱۰. رشیدی، حسین، حریم عفاف، قم، انتشارات رازبان، ۱۳۸۵ ه.ش
۱۱. شجاعی، محمد، دُرّ و صدف، نشر محیی، چاپ ششم، ۱۳۸۶ ه.ش
۱۲. طباطبایی، محمد حسین، ترجمه تفسیر المیزان، ترجمه محمد باقر موسوی همدانی، دارالعلم، محمدی، ۱۳۴۸ ه.ق
۱۳. فتاحی زاده، فتحیه، حجاب از دیدگاه قرآن و سنت، قم، مؤسسه بوستان کتاب، چاپ چهارم، ۱۳۷۳ ه.ش
۱۴. قائمی، علی، حیات زن در اندیشه اسلامی، چاپ اول، ۱۳۷۳ ه.ش
۱۵. لطبرسی، ابی علی الفضل بن الحسن (بی تا)، مجمع البیان، ج ۸
۱۶. لقمانی، احمد. چگونه فرزندان را ب ا حجاب کنیم. ناشر: بهشت ینش، چاپ یکم، ۱۳۸۹ ه.ش
۱۷. محدثی، جواد (بی تا)، جزوه گل و عفاف، بی جا.
۱۸. محمدی آشنائی، علی، حجاب در ادیان الهی (زرتشت، یهود، مسیحیت و اسلام)، قم، نورگستر، ۱۳۸۰ ه.ش
۱۹. محمدی نیا، اسدالله، بهشت جوانان، انتشارات سبط اکبر، ۱۳۸۳ ه.ش
۲۰. مطهری، مرتضی، مسأله حجاب، تهران، انتشارات صدرا، چاپ هفتاد و چهارم، ۱۳۸۹ ه.ش
۲۱. مطهری، مرتضی، حجاب در اسلام، تهران: انتشارات صدرا، ۱۳۸۹ ه.ش
۲۲. موسوی همدانی، سید محمد باقر، پاسخ به پرسش های دینی، ج ۲، دفتر انتشارات اسلامی، چاپ ششم، ۱۳۸۲ ه.ش
۲۳. همفر، خاطرات سیاسی و تاریخی مستر همفر در کشورهای اسلامی، ترجمه علی کاظمی، ۱۳۶۱ ه.ش
۲۴. ویل دورانت، تاریخ تمدن، ج ۱، سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، چ اول، ۱۳۶۵ ه.ش